

Capcelea Victor, *doctor în științe economice, lector universitar, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, MEC.*

This article presents the results regarding the ethnic structure of the population of Floresti district, both in general and at the level of cities and communes. The data from the National Bureau of Statistics were used in the study, namely the 2004 and 2014 population censuses. The ethnic structure of the population of Floresti district was determined as the ratio between the number of the population of an ethnic group and the total number of the population, expressed as a percentage.

Key words: *ethnicity structure, settlements, cities, population censuses, Floresti district.*

INTRODUCERE

R-nul Florești constituie unul din cele 33 r-ne administrative ale Republicii Moldova, situat în Regiunea de Dezvoltare Nord. Acest raion administrativ se învecinează, la nord, cu r-nul Soroca; la nord-vest, cu r-nul Drochia; la sud-est, cu r-nul Sângerei; la sud, cu r-nul Telenești; la sud-est, cu r-nul Șoldănești. R-nul Florești este alcătuit din 74 localități, din care [1]: 3 orașe, 37 comune și 34 sate subordonate comunelor.

Structura populației depinde de evoluția fenomenelor demografice, de nivelul dezvoltării social-economice. Apartenența etnică a unui teritoriu administrativ constituie una dintre principalele particularități ale populației și un criteriu important de delimitare a structurii ei. Orice etnie are câteva trăsături specifice:

limba vorbită, originea și conștiința națională, obiceiurile și tradițiile moștenite ș.a.

Etnie (de la cuvântul grecesc *ethnos* – „popor”), care reprezintă o comunitate de persoane pe care le unesc anumite trăsături ținând de civilizație, în special, unitatea de limbă și de cultură, și nu trăsăturile biologice sau fizice.

MATERIALE ȘI METODE

Din punct de vedere conceptual în cercetările demografice există mai multe criterii de structurare a populației [3, p. 13]: pe sexe, pe grupe de vârstă, națională, religioasă, pe medii, pe sectoare economice.

La realizarea acestei cercetări s-a selectat studierea structurii etnice a populației din r-nul Florești, având la bază utilizarea datelor Biroului Național de Statistică, și anume recensămintele populației din 2004 [4] și 2014 [5]. Recensămintele populației asigură cu precădere informații privind numărul și structura populației, oferind o imagine secvențială a acesteia la un moment dat și într-un anumit loc [3, p. 20].

Structura etnică a populației se determină ca raport între numărul populației unei etnii (P_x) și numărul total al populației, exprimat în procente [2, p. 43]:

$$S_x = \frac{P_x}{P} \cdot 100$$

La elaborarea acestei lucrări au fost utilizate diferite metode de cercetare, dintre care se evidențiază: *metoda statistico-matematică* – utilizată la calcularea structurii etnice a populației exprimată în procente, *metoda cartografică* – aplicată în depunerea informației obținute în rezultatul prelucrării matematice a datelor statistice, pentru a evidenția unele regularități în repartizarea spațială pe teritoriul raionului a diferitor particularități a structurii etnice a populației în r-nul Florești etc.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Elementul etnic al populației se află într-o interacțiune cu astfel de procese demografice precum natalitatea, bilanțul natural și cel migratoriu, structura economică a populației, amplasarea ei pe medii. Din punctul de vedere al componenței etnice, populația r-nului Florești este neomogenă.

Pe teritoriul acestui r-n administrativ, populația autohtonă – moldovenii (românii) a fost predominantă în toate timpurile, conviețuind, în același timp, cu alte etnii. Moldovenii sunt de origine romană și au o istorie foarte veche, care durează de peste 2 milenii. Ponderea populației autohtone în r-nul Florești a evoluat de la 84,8% în anul 2004 la 88,0% în anul 2014, în rezultat, ponderea moldovenilor a crescut cu 3,2% (fig. 1, 2).

Comparativ cu datele de la recensământului populației din anul 1989, populația autohtonă a devenit mai omogenă, deoarece o parte a populației de etnie ucraineană și rusă au migrat la baștină după

anii 90 ai sec. al XX-lea. Localitățile cu cea mai mare pondere a populației autohtone sunt caracteristice, în mare parte, așezărilor rurale mai mici atât după suprafață, cât și după numărul de locuitori.

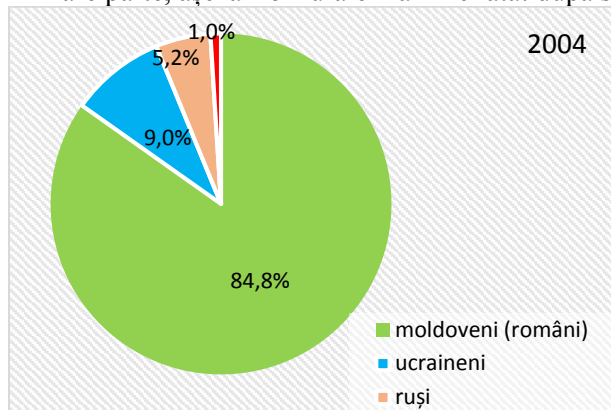

Fig. 1. Structura etnică a populației r-nului Florești

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor [3]

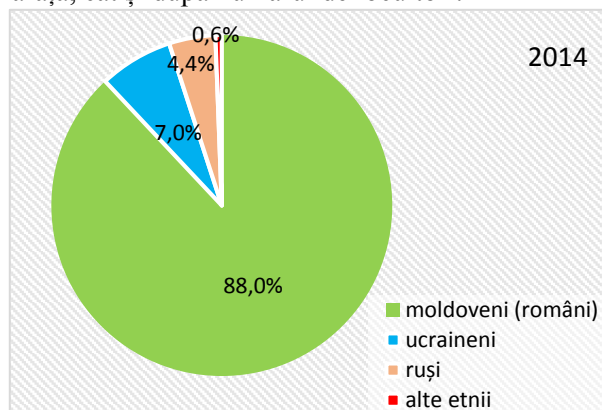

Fig. 2. Structura etnică a populației r-nului Florești.

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor [4]

Repartizarea teritorială a etniilor care locuiesc în r-nul Florești este diferită. Populația moldovenească se întâlnește peste tot. Conform ultimului recensământ al populației și locuinței din anul 2014, o pondere foarte mare a populației autohtone (de peste 99%) a fost înregistrată în următoarele comune: Cașunca (99,8), Băhrinești (99,7%), Vertiujeni (99,6), Cernița (99,3%), Ștefănești (99,3%), Ciutulești (99,2%), Domulgeni (99,1%), Izvoare (99,1%), Putinești (99,1%) și Roșietici (99,1%) (fig. 3).

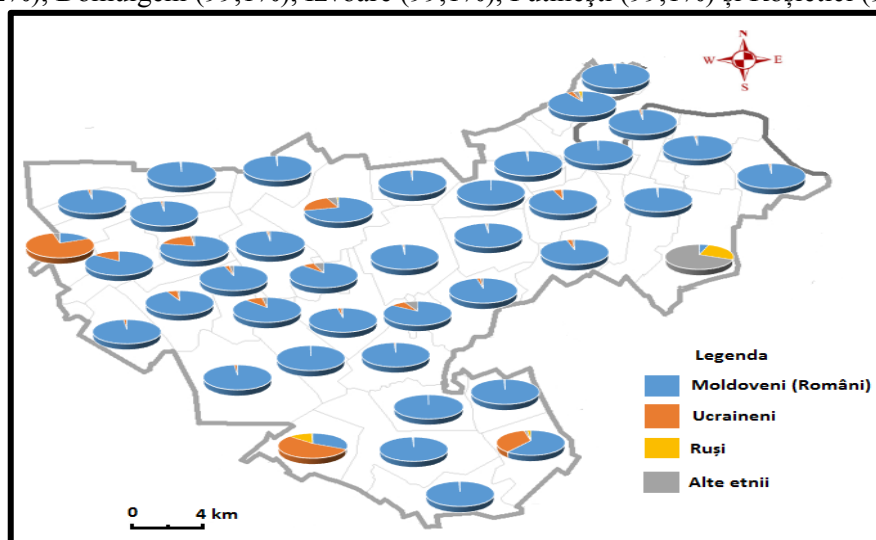

Fig. 3. Structura etnică a populației r-nului Florești (pe orașe și comune) la recensământul populației și al locuințelor din anul 2014.

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor [4]

Majoritatea localităților unde se atestă o pondere foarte mare a populației autohtone, sunt printre cele mai vechi așezări umane întemeiate pe teritoriul r-nului Florești: Băhrinești (1547), Izvoare (1558), Putinești (1588), Domulgeni (1611), Roșietici (1623), Vertiujeni (1651), Cernița (1704), Ciutulești (1721) etc.

Pe teritoriul r-nului Florești mai locuiesc, de asemenea, și reprezentanții altor etnii: ucraineni (7,0%) și ruși (4,4%) (fig. 2).

Ucrainenii (în ucraineană українці) reprezintă cea mai numeroasă minoritate etnică din r-nul Florești. Ucrainenii constituie un procent relativ mare în r-nul Florești, care au migrat pe aceste meleaguri din Ucraina în sec. XVIII–XIX.

Populația de origine ucraineană pe teritoriul r-nului Florești este concentrată mai cu seamă în localitățile rurale, unde după ponderea lor se evidențiază comunele: Ilicișca (77,5%), Nicolașca (54,1%), Prodănești (36,3%), Cunișca (26,2%), Alexeeșca (22,7%) și Seșirova (19,9%) (fig. 3), unde au migrat într-un număr mare atât în sec. al XIX-lea, cât și în perioada postbelică. În cazul localităților cu predominanța populației de etnie ucraineană, putem afirma că ele s-au format cu circa un secol în urmă (Ilicișca – 1910, Nicolașca – 1900).

Populația de origine rusă în r-nul Florești este concentrată, mai cu seamă, în localitățile urbane și rurale, unde efectivul populației este relativ mai mare, ei au migrat pe acest teritoriu, mai ales, în perioada postbelică. O pondere însemnată a populației de etnie rusă este caracteristică comunelor Cunicca (68,4%), Nicolaevca (12,8%) și orașelului Ghindești (7,2%) (fig. 3). Cunicca este în prezent cea mai mare localitate rurală după dimensiuni în r-nul Florești (50,0 km²).

Restul etniilor (romi, găgăuzi, evrei, polonezi etc.) le revin o pondere de 0,6% (fig. 2). În r-nul Florești există o singură localitate unde predomină populația de etnie rusă, și anume este vorba de localitatea Cunicca, care a fost întemeiată în anul 1734. De asemenea, în acest r-n administrativ există doar o singură comună cu o pondere de 1% a populației de etnie romă, și anume este vorba de comuna Frumușica.

CONCLUZII:

1. În general, structura etnică a populației r-nului Florești s-a schimbat în intervalul ultimelor două recensăminte, majorându-se ponderea moldovenilor cu 3,2%, iar restul etniilor reducându-se: ucrainenii cu 2,0%, rușii cu 0,8%.
2. În prezent, populația autohtonă (moldovenii) din r-nul Florești a devenit mult mai omogenă comparativ cu situația de la sfârșitul anilor 90 ai sec. XX-lea, din cauza migrației populației de etnie ucraineană și rusă la baștină.
3. Majoritatea localităților unde se atestă o pondere foarte mare a populației autohtone, sunt printre cele mai vechi așezări umane întemeiate pe teritoriul r-nului Florești (Băhrinești, Izvoare, Putinești, Domulgeni, Roșietici, Vertiujeni, Cernița, Ciutulești), iar localitățile cu predominarea populației de etnie ucraineană s-au format cu circa un secol în urmă (Iliciovca, Nicolaevca).
4. Populația de etnie rusă în r-nul Florești este concentrată predominant în localitățile urbane și rurale, unde efectivul populației este relativ mai mare (Cunicca, Nicolaevca, or. Ghindești).
5. În prezent, pe teritoriul r-nului Florești există o singură localitate unde predomină populația de etnie rusă (Cunicca) și există doar o singură comună cu o pondere de doar 1% a populației de etnie romă (Frumușica).

Bibliografie:

1. *Legea privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova nr. 764-XV din 27.12.2001*. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 16/53 din 29.01.2002, cu modificările ulterioare.
2. Vert, C. *Analiza geodemografică*. - Timișoara: Mirton, 1995. - 76 p.
3. Vert, C. *Geografia populației: teorie și metodologie*. - Timișoara: Mirton, 2001. - 208 p.
4. *Recensământul populației, 2004: Culeg.statistică. Vol. 1. Caracteristici demografice, naționale, lingvistice, culturale*. - Chișinău: Biroul Național de Statistică, 2006. 492 p. ISBN 978-9975-9786-4-4.
5. *Recensământului Populației și al Locuințelor 2014 (RPL2014). Profil Localitate*. [online] [accesat pe 21 aprilie 2022]. Disponibil: <https://recensamint.statistica.md/ro/profile>